

## MTBT KÖNYVTÁRI ADATLAP

nyilvántartási szám: **423**

|                                                                               |                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Szerkesztő:</b>                                                            | <b>Kovács Szilvia</b>                                                                |
| <b>Cím:</b>                                                                   | <b>A kunok története a mongol hódításig</b><br><i>Magyar Őstörténeti Könyvtár 29</i> |
| <b>Eredeti cím:</b>                                                           |                                                                                      |
| <b>Fordította:</b>                                                            |                                                                                      |
| <b>Kiadás helye és éve:</b>                                                   | Budapest, 2014                                                                       |
| <b>Kiadó:</b>                                                                 | Balassi Kiadó                                                                        |
| <b>Oldalszám:</b>                                                             | 324                                                                                  |
| <b>Nyelv:</b>                                                                 | magyar                                                                               |
| <b>Copyright:</b>                                                             | Kovács Szilvia, 2014<br>Szántó Richárd, 2014                                         |
| <b>ISBN:</b>                                                                  | 978 963 506 946 0                                                                    |
| <b>HU ISSN:</b>                                                               | 1215-4024                                                                            |
| <b>Elektronikus változat:</b>                                                 | -                                                                                    |
| <b>Példányszám a könyvtárban:</b>                                             | 1                                                                                    |
| A kötetet a Magyar-Török Baráti Társaság <b>vásárolta</b><br><b>2020</b> -ban |                                                                                      |

A kötet a kunok történetét foglalja össze a forrásokban való felbukkanásuktól (1054–1055) az 1230-as évekig, a mongolok nagy nyugati hadjárataíig.

A kun törzsek közel kétszáz évig meghatározó szerepet játszottak szomszédaik, a Rusz, a Bizánci Birodalom, a II. Bolgár Cárság, a Latin Császárság és a Magyar Királyság történetében, annak ellenére, hogy nem rendelkeztek hasonló központosított államszervezettel.

Könyvünk a nomád kunok történetét e kapcsolatrendszer keretében mutatja be.

Kovács Szilvia a Magyar Tudományos Akadémia–Szegedi Tudományegyetem Turkológiai Kutatócsoportjának tudományos munkatársa, kutatási területe a kelet-európai nomád népek története a 11–14. században.

|                                                                              |     |
|------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Bevezetés.....                                                               | 7   |
| I. A kunok nevei és eredete.....                                             | 11  |
| A kunok nevei.....                                                           | 11  |
| A kipcsak név.....                                                           | 13  |
| A kuman és kun elnevezés.....                                                | 17  |
| Az idegen elnevezések (polovec, pallidi, Valwen, hartes).....                | 21  |
| Egyéb elnevezések.....                                                       | 22  |
| Összegzés.....                                                               | 24  |
| A kunok eredete.....                                                         | 26  |
| A qunok és kunok azonosítása.....                                            | 30  |
| A sárik és kipcsakok azonosításának hipotézise.....                          | 37  |
| A kun ~ qun és a kun ~ sári azonosságát megkérdőjelezők.....                 | 39  |
| Más hipotézisek.....                                                         | 42  |
| Összegzés.....                                                               | 43  |
| II. A kunok és a Rusz.....                                                   | 45  |
| A kunok és a Rusz 1055 és 1132 között.....                                   | 48  |
| Rusz hadjáratok a steppére.....                                              | 64  |
| Bonyak, Tugorkan és Sarukan.....                                             | 80  |
| A kunok és a Rusz 1132 és az 1160-as évek között.....                        | 87  |
| Desti kipcsak, zemlja poloveckaja és Cumania.....                            | 99  |
| Fekete- és Fehér-Kumánia.....                                                | 102 |
| A kun szállásterületek.....                                                  | 104 |
| A kunok és a Rusz a 12. század második felétől a mongol hódításig.....       | 113 |
| A Kunföld Koncsak idejében.....                                              | 118 |
| A Kajala menti csata.....                                                    | 126 |
| A kunok győzelmének következményei.....                                      | 130 |
| Kunok a 12. század utolsó évtizedében.....                                   | 133 |
| Kunok és mongolok.....                                                       | 140 |
| III. A kunok és a Balkán-félsziget a 11. század második felétől 1241-ig..... | 149 |
| A Bizánci Birodalom és a kunok a 11. században.....                          | 150 |
| A kunok első megjelenése a Bizánci Birodalomban (1078).....                  | 150 |
| A Bizánci Birodalom és a kunok 1083-ban.....                                 | 152 |
| A kunok portyái a Bizánci Birodalom területén az 1080-as évek végén.....     | 157 |
| A kunok és az 1091-es lebunioni csata.....                                   | 160 |
| A lebunioni csata.....                                                       | 165 |
| A kunok 1094-es hadjárata a Bizánci Birodalom területén.....                 | 167 |
| Kun harcosok I. Alexiosz Komnénosz bizánci császár seregében.....            | 178 |
| A kunok és a Bizánci Birodalom a 12. században.....                          | 184 |
| A kunok 1114-es támadása.....                                                | 184 |
| A kunok és a Bizánci Birodalom I. Manuél Komnénosz uralkodása idején.....    | 189 |
| Kunok a Balkán-félszigeten a 12. század végétől 1241-ig.....                 | 200 |
| A kunok és a bolgár–vlach felkelés Bizánc ellen.....                         | 200 |
| A kunok, a II. Bolgár Cárság és a Latin Császárság.....                      | 208 |
| A kunok katonai jelentősége a Balkán-félszigeten.....                        | 217 |
| Összegzés.....                                                               | 221 |
| IV. A kunok és a Magyar Királyság.....                                       | 223 |
| A kunok és a Magyar Királyság a 11. században.....                           | 223 |
| Az 1091-es kun támadások a Magyar Királyság területére.....                  | 225 |
| A peremisli csata.....                                                       | 231 |
| A kunok és a magyarok a 12. században.....                                   | 236 |
| A kunok és a magyarok a 13. században.....                                   | 239 |
| A kunok és a keresztény térítés.....                                         | 243 |
| Összegzés.....                                                               | 254 |
| Általános megjegyzések.....                                                  | 257 |
| Mellékletek.....                                                             | 263 |
| Irodalom.....                                                                | 271 |
| Web-irodalom.....                                                            | 296 |
| Rövidítések.....                                                             | 298 |
| Mutató.....                                                                  | 299 |

A 11.  
feje-  
szere  
kido-  
lent-  
utan  
A 12.  
meg-  
A  
meg-  
A 13.  
szek-  
113  
A  
A 14.